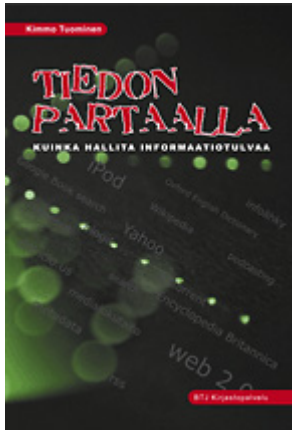

Ylipainoa roskatiedosta

Kimmo Tuomisen kirja Tiedon Partaalla: Kuinka hallita informaatiotulvaa

[05/06](#)

Vaikka valtavien informaatiomäärien sulatteluun ei ole varteenotettavia keinoja ja yksilön informaationkäsittelykyky on rajallinen, ”kulutamme” silti valtavia määriä informaatiota ja käytämme informaation käsittelyyn, tai oikeastaan seulomiseen, yhä enemmän aikaa. Tukehdumme tietoon, mutta ilmekaan emme selviä. Kärsimme informaatioliikalihavuudesta.

Kimmo Tuominen tarkastelee kirjassaan Tiedon Partaalla digitaalisia ympäristöjä hyödyntämään siirtyneen (tieto)yhteiskunnan tuottamaa infoähkyä. Teos toimii mielenkiintoisena kommenttipuheenvuorona pohdiskellen tietoyhteiskuntautopian romahtamista ja seurauksia mutta pyrkii myös hahmottelemaan ratkaisumalleja informaatiotulvan hallitsemiseksi. Tuominen etenee sujuvasti informaatiokatastrofin kartoituksesta ja syistä hallinnan keinoihin ja mahdollisuuksiin.

Jatkuvasti kasvava informaation tarjonta ja alati kehittyvät tarjonta- ja välitysvälineet luovat tullessaan myös uudenlaista keskustelu ja viestintäkulttuuria, jonka jäsentämiseksi ja hallitsemiseksi tarvitaan uudenlaisia menetelmiä ja malleja ja esimerkiksi järkevämpiä tekijänoikeussopimuksia.

Voimmeko vaatia määrän sijasta laatua? Miten louhimme laatua määrästä? Metadataa voidaan tuottaa automaattisesti mutta yksikään hakukone ei voi ilmoittaa mikä dokumentti on sisällöltään rikas, merkittävä ja tiedollisesti luotettava. Perifeerinen näkökyky puuttuu. Tarvitsemme laadukkaiden kuvailutietojen tuottamiseen ja laadukkuuden arviointiin edelleen ihmistä; Joko yksilöä tai yhteisöä.

Tehokkaan ja toimivan informaatioarkkitehtuurin lisäksi tarvitsemme siis auktoriteetteja, mutta kuka auktorisoisi auktoriteetit? Vai onko auktoriteettien taisteluun johtaneiden lukuisten kysymysten ymmärtäminen sittenkin tärkeämpää? Virtuaalikirjaston tyyppisillä yhteisöillä tietoaineistoinen riittänee tilausta lähitulevaisuudessa, vaikka tarjolla oleva tieto jo jäsentäisikin itse itseään. Tarjoavatko kyseisiä palveluita tulevaisuudessa valtiovalta, jokin yksityinen taho, monen vapaaehtoisen käyttäjän yhteisöt vai kenties jokin kolmen edellisen yhdistelmä? Kysymyksiä riittää ja pohdinta tuntuu tuovan niitä vain lisää.

Tuominen korostaa luottamusverkkojen, kontekstuaalisen metadatan, perifeerisen näkökyvyn ja kehittyneen suodatustekniikan merkitystä tietotulvan hallinnassa. Myös yhteistyö sekä ihmisten että ihmisen ja

automaatiikan kesken ja aktiivinen osallistuminen passiivisen kuluttamisen sijasta näyttäisivät olevan keskeisiä ideoita infoähkyn ehkäisyyn. Hallinnan keinot ja teknologiat ovat kuitenkin aina myöhässä, joten myös oma vastuu tulee kantaa ja pyrkiä välttämään infosaastuttamista. Ja aikaakin tuohon kaikkeen pitäisi lohkaista jostain...

- Tiedon partaalla : kuinka hallita informaatiotulvaa / Kimmo Tuominen
Helsinki : BTJ Kirjastopalvelu, 2006 (Vaajakoski : Gummerus
kirjapaino) : 221 s., ISBN: 951-692-616-9

*Mikael Vakkari
suunnittelija
Kirjastopalvelujen koordinointiyksikkö
Helsingin yliopisto
mikael.vakkari AT helsinki.fi
puh. 09 191 22138*